

Utbildningsinspektion i Tråsättraskolan; grundskola årskurs 6-9

Inledning

Skolinspektionen (tidigare Skolverket) har granskat verksamheten i Österåkers kommun och besökt Tråsättraskolan den 7 och den 8 maj 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Tråsättraskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Tråsättraskolan intervjuades rektorn, lärare, elever, elevvårdspersonal och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga klasser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tråsättraskolan	Antal elever
Grundskola	282

Källa: Skolans egna uppgifter maj 2008

Tråsättraskolan är belägen ett par kilometer utanför centralorten Åkersberga. Skolan omfattar grundskola årskurserna 6-9 samt en för kommunen gemensam särskild undervisningsgrupp årskurs 7-9. Sedan hösten 2007 finns musikklasser på skolan för elever med sång- och musikintresse.

Skolans personal och elever är organiserade i fyra arbetslag där den för kommunen gemensamma särskilda undervisningsgruppen bildar ett av arbetslagen. Rektorn har personalansvar för samtliga personalgrupper.

Helhetsbedömning

Tråsättraskolan erbjuder sina elever en utbildning som i många avseenden fungerar väl. Skolans verksamhet präglas av praktiska och estetiska inslag i olika former. Eleverna har möjlighet att medverka i konserter, ställa ut sina arbeten på vernissage, delta i olika musikband etc. Skolan har också utökad tid för idrott och hälsa. De praktiska och estetiska inslagen i verksamheten har enligt samstämmiga uppgifter stor betydelse för arbetet med att skapa en god studiemiljö för eleverna och en ”Tråsättraanda”. Inspektionen visar dock att fall av kränkande behandling förekommer bland elever och att bristande arbetsro råder i flera klasser. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör fördjupa och tydligare samordna sitt arbete med att motverka olika former av kränkningar. Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte heller författningskrav vilket måste åtgärdas.

Rektorn är nyligen tillträtt sin tjänst men är detta till trots väl förtrogen med verksamheten. Tillsammans med skolans personal har rektorn startat ett utvecklings- och förbättringsarbete kring bland annat bedömnings- och betygsfrågor. Ett arbete pågår också för att skapa gemensamma strukturer för olika områden inom skolans verksamhet liksom för skolans kvalitetsarbete. Skolan saknar rutiner för att på en övergripande nivå systematiskt följa upp och utvärdera kunskapsresultaten. I och med att skolan inte har denna överblick finns inte heller tillräckligt med underlag för analys och åtgärder i syfte att komma tillrätta med eventuella brister i verksamheten. Kvalitetsredovisningen måste också förbättras så att den även innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Tråsättraskolans kunskapsresultat för år 2007 ligger i paritet med genomsnittet för riket men något under kommunens genomsnitt. Resultaten för åren 2006 och 2007 ligger på samma nivå, både när det gäller andelen elever med fullständigt slutbetyg och andelen behöriga till nationellt program i gymnasieskolan. Emellertid har det genomsnittliga meritvärdet år 2007 (207 poäng) försämrats jämfört både med år 2006 och 2005. Skolans resultat avseende såväl det genomsnittliga meritvärdet som andelen elever som uppnått målen i samtliga ämnen, understiger också de förväntade värden som Skolverkets beräkningsmodell SALSA anger. Resultaten för enskilda år kan förvisso variera men det gäller ändå för skolan att säkerställa att resultaten förbättras, vilket enligt inspektörerna förutsätter att skolan regelbundet följer upp och utvärderar verksamheten samt planerar och vidtar åtgärder med utgångspunkt i detta. Betydande skillnader noteras i betygsresultat mellan pojkar och flickor, något som skolan enligt inspektörernas bedömning också måste ta fasta på i sitt fortsatta arbete med uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten och verksamheten.

Goda exempel finns på lärare som ger eleverna inflytande över val av arbetssätt och innehåll, liksom det finns exempel på undervisning där elevernas inflytande är mycket begränsat. Generellt sett bör skolan enligt inspektörernas bedömning för-

bättra elevernas inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande. Ytterligare ett förbättringsområde för skolan är att, tydligare än vad som är fallet idag, inrikta undervisningen mot läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot.

Nationell statistik visar att skolan bör arbeta för att eleverna i högre grad än idag, ges tillgång till lärare som har utbildning för den undervisning de huvudsakligen bedriver.

Slutligen finns ytterligare ett antal brister som skolan måste åtgärda. Bland dessa kan nämnas skriftliga omdömen, elevens val, individuella utvecklingsplaner och utvecklingssamtal, där kraven i gällande bestämmelser inte uppfylls.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i årskurs 9 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Utvecklingssamtal enligt förordningen genomförs inte i alla årskurser (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Individuella utvecklingsplaner upprättas inte för samtliga elever (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolans skriftliga bedömningar uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 9 § grundskoleförordningen).
- Alla elever i behov av särskilt stöd ges inte det (4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram för alla elever som behöver särskilt stöd (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolan bedriver inte ett tillräckligt målinriktat arbete för att förebygga och hindra trakasserier och annan kränkande behandling och skolan måste vidta åtgärder för att åstadkomma trygghet och arbetsro. (7-8 §§ lagen om förbud och diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med likabehandlingsplanen).
- Skolans ordningsregler har inte utarbetats under medverkan av företrädare för eleverna (6 kap. 8 b § grundskoleförordningen).
- Elevens val anordnas inte i enlighet med förordningen (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

4 (20)

- Skolan har inte rutiner som säkerställer att lagen om registerkontroll efterlevs i verksamheten (lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3, 3 a och 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Arbetet med att anpassa undervisningen till varje elevs behov och förutsättningar bör förbättras.
- Skolan bör förtydliga för eleverna vad de grundar sin bedömning och betygssättning på.
- Skolans lokala tolkningar av de nationella målen bör utvecklas så att de harmoniserar med de nationella.
- Skolan bör samverka med andra skolor kring grunderna för bedömning och betygssättning. Även samverkan inom skolan som helhet bör förbättras.
- Undervisningen bör i högre grad utgå från läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot så att alla elever ges möjlighet till bland annat diskussioner, problemlösning och kritiskt tänkande.
- Elevernans möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande bör förbättras.
- Skolan bör säkerställa att eleverna ges möjlighet att utöva inflytande över verksamheten i stort och därigenom utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former.
- Skolan bör vidta åtgärder så att alla elever får tillgång till lärare som har utbildning för den undervisning de huvudsakligen bedriver.
- Rektorn bör ta ett ansvar för det pedagogiska ledarskapet och att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.
- Skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.

- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell. Sammanställning av betygsresultat för årskurs 9 i Tråsättraskolan jämfört med samtliga skolor i Österåkers kommun samt i riket år 2006 och 2007, enligt statistik från Skolverket.

	Tråsättraskolan		Österåkers kommun		Riket	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Andel (i procent) med fullständigt slutbetyg	75	76	79	78	76	76
Andel (i procent) behöriga till nationellt program	91	91	93	94	90	89
Meritvärde ¹	211,4	207	209,8	209,4	206,8	207,3

Kommentar:

De betyg som sätts i slutet av årskurs 9 anger i vad mån eleverna har uppnått de mål som uttrycks i kursplanerna för olika ämnen. Genomsnittliga betygsresultat för Tråsättraskolan redovisas i tabellen ovan. Av tabellen framgår att betygsresultaten vid Tråsättraskolan 2007 är i paritet med riksgenomsnittet avseende såväl andel elever med fullständigt slutbetyg som meritvärde.

Genomsnittligt meritvärde för elever i årskurs 9 våren 2007 var enligt tillgänglig statistik från Skolverket 207 poäng (flickor 221 poäng och pojkar 187 poäng). Enligt Skolverkets statistik har skolans resultat i form av genomsnittligt meritvärde sjunkit under de senaste tre åren från 227 poäng 2005, 211,4 poäng 2006 till 207 poäng 2007.

¹ Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15 och MVG=20). Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet beräknas för de elever som fått betyg i minst ett ämne. Elevernas sammanlagda poäng divideras med antal elever som fått betyg i minst ett ämne.

Andelen elever som uppnådde målen i samtliga kursplaneämnen var 76 procent. Skolverkets statistik visar att 91 procent av eleverna 2007 uppnådde målen i svenska, matematik och engelska och därmed är behöriga till gymnasieskolans nationella program.

Skolans resultat avseende meritvärde och andel elever med betyg i alla ämnen kan även jämföras med de modellberäknade värden som Skolverkets analysverktyg SALSA² anger. Vid en sådan jämförelse framkommer att resultaten för Tråsättraskolan, både gällande andel elever med fullständigt betyg och meritvärde, ligger under det modellberäknade värdet. Resultaten för 2007 visar att skolan ligger 12 procent under det modellberäknade värdet när det gäller elevernas genomsnittliga meritvärde och sju procent under det modellberäknade värdet gällande andel elever som uppnått målen.

Könsrelaterade skillnader noteras vad gäller fördelningen av de högsta betygsstegen för skolans avgångselever 2007. Andelen flickor som fick betyget Mycket väl godkänt (MVG) var betydligt högre än andelen pojkar i alla ämnen. Skolan har inte uppmärksammat och analyserat betygsresultaten med utgångspunkt i detta faktum.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framtidsytande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

² För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten som skolor uppnått, har Skolverket utvecklat Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala Sambands Analyser – SALSA. Verket jämför i en statistisk modell kommuners och skolors faktiska betygsresultat avseende ”andel elever som uppnått målen” respektive ”genomsnittligt meritvärde” med ett modellberäknat värde. I denna beräkning tas hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor i kommuner och skolor. SALSA för användas som ett underlag av flera vid analys av kommuners och skolors resultat.

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att bedömningsområdet *Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat* är av mindre god kvalitet. Denna bedömning grundar sig på att lärarnas uppföljning av kunskapsresultaten inte sker systematiskt i samtliga ämnen i samtliga årskurser. Utvecklingssamtalen förbereds genom att skriftliga omdömen skickas hem i förväg till elevernas vårdnadshavare med uppgifter om elevens sociala utveckling och kunskapsutveckling i olika ämnen. Variationen är emellertid stor mellan olika lärare när det gäller hur och i vilken omfattning olika ämnen följs upp och utvärderas utifrån läroplanens och kursplanernas mål.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns respektive att kraven i gällande bestämmelser inte uppfylls.

Uppföljning av resultaten

I läroplanen anges att skolans verksamhet ska utvecklas så att den svarar mot fastställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och nya metoder prövas och utvecklas. Lärarna uppger vid intervjuer och samtal att de har ett behov av att vidareutveckla metoder och instrument för uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen och årskurser, samt att de lokala konkretiseringarna av de nationella målen behöver revideras och rutiner för dokumentation av varje elevs kunskapsutveckling behöver utarbetas.

Inspektörerna bedömer därför att skolans arbete med uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling bör förbättras

Utvecklingssamtal

I grundskoleförordningen anges att minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavarna samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna.

Som underlag vid utvecklingssamtalen ska enligt skolans rutiner skriftliga omdömen skickas hem i förväg till elevernas vårdnadshavare med uppgifter om elevens sociala utveckling och kunskapsutveckling i olika ämnen. Emellertid framkommer vid intervjuer och samtal med elever och föräldrar att denna rutin inte följs av alla lärare. Vidare finns ett visst missnöje bland elever och föräldrar med den information som ges vid utvecklingssamtalen då omdömen inte alltid finns i alla ämnen alternativt i några fall mer beskriver beteenden och karaktärsdrag, än bedömningar av elevens kunskapsutveckling i relation till de nationella målen. I årskurs 8 och årskurs 9 skickas, om en elev riskerar att inte nå målen, en så kallade IG-varning hem som bilaga till omdömena. De bifogade IG-varningarna beskriver vilka arbetsuppgifter eleverna bör slutföra för att erhålla betyget godkänd och utgör inte i sin nuvarande utformning inte ett åtgärdsprogram. (Se vidare under rubriken *Åtgärdsprogram*). I årskurs 9 kompletteras eller ersätts utvecklingssamtalen med så kallade ämnesdagar då elever och föräldrar kan boka tid för enskilt samtal hos respektive ämneslärare. Deltagande i ämnesdagarna är frivilligt för eleverna. Mot denna bakgrund bedömer inspektörerna att skolan måste säkerställa att utvecklingssamtalen ger tydlig information om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen i förhållande till målen i läro-

planen och kursplanerna och att utvecklingssamtal måste genomföras i alla årskurser.

Individuell utvecklingsplan

I grundskoleförordningen ställs krav på att läraren vid utvecklingssamtalet, i en framtidsytande individuell utvecklingsplan (IUP), skriftligt ska sammanställa vilka insatser som behövs för att elevens ska nå nationella mål och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanerna och kursplanerna. Som ett led i arbetet med öka elevernas ansvar och inflytande är eleverna själva som, i samråd med lärare och föräldrar, formulerar och skriver sin individuella utvecklingsplan. Eleverna uppger vid samtal och intervjuer att det förekommer att denna rutin inte heller alltid följs, vilket innebär att det finns elever på skolan som inte har en upprättad individuell utvecklingsplan. Lärarna bekräftar detta och menar att de saknar gemensamma ramar för arbetet med elevernas individuella utvecklingsplaner. Av de exempel på individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av framgår vidare att skolans ansvar för att den enskilde eleven ska nå satta mål inte tydligt framgår. Inspektörerna bedömer därför att skolan inte upprättar individuella utvecklingsplaner för samtliga elever.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygsriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygs katalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området *Bedömning och betygssättning*:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna sammantaget att bedömningsområdet *Bedömning och betygssättning* är av mindre god kvalitet. För utvärdering och uppföljning av de enskilda elevernas kunskapsutveckling används bland annat nationella ämnesprov i årskurs 9 samt olika diagnosmaterial. Uppföljning och utvärdering i övriga ämnen görs i samband med att utvecklingssamtalen

förbereds och när individuella utvecklingsplaner upprättas. Som tidigare påpekats i föreliggande rapport uttalar lärarna ett behov av att revidera och utveckla de lokala konkretiseringarna av de nationella målen så att de kan utgöra ett stöd i arbetet med att bedöma de enskilda elevernas kunskapsutveckling i olika ämnen. Planerna behöver också revideras för att bättre harmonisera med de nationella målen.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns respektive att kraven i gällande bestämmelser inte uppfylls.

Allsidig bedömning

Läroplanen anger att läraren vid betygssättning ska utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplaner och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper. Elever som inspektörerna samtalar med under inspektionsbesöket är osäkra på vad som ligger till grund för lärarnas bedömning. Även om eleverna har en känsla av att betygen är rättvisa så är bedömningsgrunderna ottydliga för eleverna. Ytterligare en orsak till elevernas osäkerhet kring grunderna för betygssättning är täta lärarbyten främst inom det naturvetenskapliga ämnesområdet. Inspektörerna bedömer därför att lärarna bör förtydliga för eleverna vilka underlag de använder i sitt arbete med utvärdering och bedömning av elevernas kunskapsutveckling. (Se vidare området *Ansvar och inflytande*).

Utgångspunkt vid bedömning och betygssättning

Betyget Godkänt ska motsvara de mål som eleverna enligt kursplanerna ska ha uppnått i respektive ämne i slutet av nionde skolåret. De betygskriterier som anges i de nationella kursplanerna uttrycker de kunskapskvaliteter som krävs för betygsstegen Väl godkänt och Mycket väl godkänt.

Tråsättraskolan har lokalt tolkat de nationella kursplanerna och betygskriterierna för årskurs 8 och 9. För övriga årskurser finns dokumenterade mål att uppnå. Inspektörerna har granskat ett urval av dessa lokala tolkningar och kan konstatera att skolan i vissa ämnen inte beaktar samtliga mål eller betygskriterier. Av samtal med rektorn och lärare framgår att skolan är medveten om att planerna är i stort behov av översyn och revidering, för att utgöra ett tillförlitligt underlag vid bedömning och betygssättning. Bedömnings och betygssamtal i och mellan olika ämnen förs i begränsad omfattning på Tråsättraskolan. I samtal med lärare och skolläda framkommer att bedömnings och betygssamtal inte heller förs mellan olika skolor i Österåker. Inspektörerna bedömer därför att skolans lokala tolkningar måste förbättras så att de harmonierar med de nationella. Skolan bör samverka med andra skolor kring grunderna för bedömning och betygssättning.

Skriftliga bedömningar

Enligt grundskoleförordningen ska en skriftlig bedömning ges om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret. Av bedömningen ska elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket framgå. Dessutom kan de stödåtgärder som har vidtagits beskrivas. Bedömningen ska undertecknas av läraren. Inspektörerna har tagit del av ett urval av skriftliga bedömningar som upprättats vid Tråsättraskolan. Inspektörerna bedömer att dessa behöver utvecklas så att det tydligare framgår vilka kunskaper som eleven uppnått och inte, vilket nu är fallet, beskriver vilka kunskaper som saknas.

Inspektörerna bedömer därför att skolans skriftliga bedömningar inte uppfyller förordningens krav, varför detta måste åtgärdas

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att området *Genomförande av utbildningen* är av mindre god kvalitet. Vid inspektionen framkommer flera goda exempel på att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans undervisning. Skolan arbetar medvetet med att ge utrymme för olika kunskapsformer bland annat genom praktiska och estetiska inslag i det vardagliga arbetet. Detta till trots framkommer i intervjuer med lärare att en osäkerhet råder kring tolkningen av läroplanens och kursplanernas olika mål. Elevernas inflytande över sitt eget lärande är begränsat.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns.

Utrymme för olika kunskapsformer

Läroplanen anger att utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för undervisningen. Läraren ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare anges att skolan ska främja elevernas

harmoniska utveckling. Detta ska åstadkommas genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer. Utrymme ska ges för elevens eget skapande och möjligheter att använda olika uttrycksmedel ska ges. Eleverna ska ges möjligheter att pröva olika arbetssätt för att tillägna sig de kunskapskvaliteter som uttrycks i läroplanen och kursplanerna

Vid en del lektionsbesök observerar inspektörerna varierade arbetsformer och hur olika kunskapsformer ges utrymme. Vid andra lektionsbesök har dock inspektörerna svårt att se hur läroplanens mål att sträva mot ligger till grund för planering och genomförande. Inspektörerna ser exempel där undervisningen till stor del styrs av läroböcker. Flera av de elever som inspektörerna möter bekräftar detta och beskriver arbetssätten i vissa ämnen som ensidiga och utan variation, medan arbetet i andra ämnen tydligare utgår från läroplanens strävansmål.

I diskussioner med lärarna framkommer också att det råder osäkerhet kring betydelsen av mål att sträva mot och att dessa av vissa lärare uppfattas som individuella mål ”som kommer efter uppnåendemålen”. Inspektörerna vill framhålla att kursplanernas mål att sträva mot uttrycker den inriktning undervisningen ska ha när det gäller att utveckla elevernas kunskaper och tydliggör därmed de kunskapskvaliteter som är väsentliga i ämnet. Målen att sträva mot utgör det främsta underlaget för planeringen av undervisningen. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör utveckla arbetet så att all undervisning tar sin inriktning i läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot oberoende av ämne eller lärare. Vidare bör betydelsen av målen att sträva mot tydliggöras för lärare och elever.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

I läroplanen uttrycks att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. En förutsättning för att eleverna ska ha möjlighet till inflytande över undervisningen är att de har kännedom om målen för utbildningen. Intervjuer med elever visar att de ofta får mål och betygskriterier presenterade inför nya arbetsområden, men att tid till klargörande diskussioner inte ges. Variationen är dock stor mellan olika lärare och ämnen och de elever inspektörerna möter i inspektionen upplever sig till exempel ha större inflytande i de praktiskt-estetiska ämnena än i de mer teoretiska. Lärarna och rektorn bekräftar vid intervjuerna elevernas begränsade inflytande.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande. I detta sammanhang är det viktigt att även förbättra elevernas förståelse kring varför de ska ha inflytande över undervisningen.

Arbetssätt som utvecklar elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former

Alla som arbetar i skolan ska enligt läroplanen främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Träsättraskolan har valt att arbeta med klassråd, elevråd och matråd som former för elevinflytande över verksamheten i stort. Elevråd och matråd sammanträder tämligen sporadiskt enligt samstämmiga uppgifter från elever som också menar att det är svårt att se något resultat av de olika rådens arbete. Inspektörerna bedömer att Träsättraskolan bör säkerställa att eleverna ges möjlighet att utöva inflytande över verksamheten i stort och därigenom utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska

former.

Samverkan inom skolan

Av läroplanen framgår att arbetet med att skapa en god miljö för utveckling och lärande är ett gemensamt uppdrag för skolans personal. Enligt personalen finns det brister när det gäller samverkan mellan skolans arbetslag. Konsekvensen av detta har blivit att en del gemensamma och grundläggande rutiner saknas på skolan. Arbetslagen möts sällan för att diskutera värdegrundsfrågor, pedagogik och bedömningar. Rektorn är medveten om detta och redovisar vid inspektionstillfället planerade organisationsförändringar för att bland annat utveckla samarbetet. Inspektörerna bedömer att samverkan inom skolan bör förbättras.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att området Anpassning av verksamheten till elevernas behov är av mindre god kvalitet. Tråsättraskolan har medvetet satsat på att skapa utrymme för särskilt stöd inom klassens ram genom en klassorganisation i form av grupper med högst tjugo elever. I den så kallade Oasen kan enskilda elever, under kortare eller längre perioder, få särskilt stöd. Verksamheten fungerar väl i Oasen liksom i den kommungemensamma särskilda undervisningsgruppen, där anpassningen är tydlig och undervisningen i hög grad utgår från den enskilda elevens behov. Emellertid finns det brister på Tråsättraskolan både när det gäller individanpassning i övrigt och särskilt stöd, liksom oklarheter kring upprättande av åtgärdsprogram.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns respektive att krav i gällande bestämmelser inte uppfylls.

Individanpassad undervisning

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas efter elevernas skilda förutsättning och behov. Undervisningen ska främja elevernas fortsatta lärande med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter och språk och kunskaper. Inspektörernas intervjuer, samtal och observationer tyder på att arbetet med individan-

passning är av skiftande kvalitet och varierar mellan olika lärare. I intervjuer och samtal med elever bekräftas att de i allmänhet förutsätts arbeta på samma sätt och med samma uppgifter.

Inspektionen visar att flera elever i de senare skolåren gör omval från franska, tyska eller franska till svensk/engelska. Eleverna beskriver bristande arbetsro i den ständigt växande svensk/engelsk gruppen. Orsaken är enligt samstämmiga uppgifter från elever, lärare och rektor att gruppen både består av elever som behöver särskilt stöd för att uppnå målen och elever som behöver utmaningar och få tillfälle att fördjupa sina kunskaper och på grund av begränsad individanpassning av undervisningen tappar elever intresset och stör istället arbetet. Inspektörerna bedömer därför att skolans arbete med att anpassa undervisningen till alla elevers förutsättningar, erfarenheter och olika behov bör förbättras.

Särskilt stöd

All undervisning ska enligt läroplanen utgå från den enskilde elevens förutsättning, erfarenheter och behov. Rektor har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevvårdsverksamheten utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver för att nå målen för utbildningen. I de fall risk föreligger att en elev inte kommer att nå de mål som minst ska ha uppnåtts i slutet av årskurs 9 eller om en elev behöver särskilt stöd av andra skäl ska skolan enligt grundskoleförordningen ge särskilt stöd. Som tidigare påtalats har skolan medvetet satsat resurser på att organisera eleverna i grupper med högst tjugo elever för att bättre kunna individanpassa undervisningen samt ge särskilt stöd till de elever som är i behov av detta. Rektor och lärare uppger emellertid att det finns elever som är i behov av särskilt stöd men som inte får detta dels beroende på att skolan saknar lärare specialpedagogisk utbildning, dels för att den nuvarande klassorganisationen inte ger tillräckligt utrymme för särskilt stöd inom klassernas ram. Inspektörerna bedömer att skolan måste säkerställa att särskilt stöd ges till alla elever som behöver det.

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen och grundskoleförordningen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i arbetet. Om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder ska rektor se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, ska rektor se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Inspektörernas samtal och intervjuer visar att det i lärargruppen föreligger oklarheter kring åtgärdsprogram kopplat till skolans så kallade IG-varningar som utfärdas när en elev riskerar att inte nå målen. I de exempel på åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av framgår inte alltid sambandet mellan vidtagna åtgärder och nationella mål. Målbeskrivningarna anger ofta kortfattat till exempel "få godkänt i alla ämnen" eller "behörighet till gymnasiet". Vidare framgår inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Av åtgärdsprogrammen framgår inte alltid klart om skolan har bedömt elevernas stödbehov utifrån ett organisatoriskt och pedagogiskt perspektiv.

Inspektörerna bedömer att skolan måste upprätta åtgärdsprogram som bättre svarar mot författningarnas krav. Skolan bör också förbättra rutinerna i arbetet med åtgärdsprogram så att det blir tydligt för lärarna när ett åtgärdsprogram ska upprättas.

Se vidare Skolverkets allmänna råd: För arbete med åtgärdsprogram SKOLFS 2008:25.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att området *Normer och värden i studiemiljö* och samvaro är av mindre god kvalitet. Skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete där musik och andra estetiska inslag, enligt samstämmiga uppgifter, bidrar till att skapa en "Träsättraanda". Trots att skolan på många olika sätt arbetar med värdegrundsfrågorna både ser och får inspektörerna exempel på brister i elevers förhållningssätt till varandra liksom exempel på bristande arbetsro.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns respektive att kraven i gällande bestämmelser inte uppfylls.

Studiemiljö

Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Vid besöket i Träsättraskolan observerar inspektörerna att några lektioner präglas av bristande arbetsro medan det i andra klasser råder lugn med fokus på lärandet. Elever bekräftar att det är oroligt i en del klasser medan andra klasser, i synnerhet de senare skolåren uppfattas som lugna och med en god studiemiljö. Föräldrar och lärare bekräftar i stort sett denna bild. In-

spektörerna bedömer att skolan måste vidta åtgärder för att skapa en god studiemiljö för samtliga elever.

Värdegrundsarbete

Skolan ska enligt läroplanen främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Det ska finnas ett etiskt perspektiv i undervisningen. I inspektionen framkommer att det saknas ett enhetligt förhållningssätt bland personalen i denna fråga. Både elever och föräldrar ger exempel på lärares olika förhållningssätt. Vissa lärare tar upp frågor om normer och värden i sin dagliga undervisning. Andra lärare låter sådana frågor komma i skymundan. Elever berättar att kränkningar i form av nedläggande kommentarer förekommer och de kan även ge exempel på tillfällen när vuxna inte bemött elever respektfullt. Skolans arbete med kamratstödjarinsatser har lagts ner. Trots att skolan, enligt kommunens enkätundersökning, uppfattas som trygg av eleverna, är det enligt inspektörernas bedömning angeläget att värdegrundsarbetet fördjupas och att ett gemensamt förhållningssätt avseende normer och värden arbetas fram. Inspektörerna vill framhålla vikten av att värdegrundsarbetet genomsyrar all undervisning och bedömer att skolans värdegrundsarbete måste förbättras.

Ordningsregler

Rektorn har enligt grundskoleförordningen ansvar för att det finns ordningsregler för varje skola och att dessa utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Det är viktigt att alla känner sig involverade i arbetet med att utforma dessa ordningsregler, så att alla kan känna sig solidariska med de överenskommelser som görs. På skolan finns ordningsregler utarbetade, men dessa har inte utformats tillsammans med eleverna. Inspektörerna bedömer därför att rektorn måste se till att ordningsregler utarbetas och följs upp på det sätt som anges i grundskoleförordningen.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det finnas en likabehandlingsplan för varje verksamhet. Enligt en särskild förordning omfattar skyldigheten också att denna plan ska arbetas fram, följas upp och ses över under medverkan av elever. Skolans likabehandlingsplan, som inspektörerna tagit del av, bedöms inte uppfylla lagens krav på en sådan plan. Bland annat saknas en specifik redovisning av verksamhetens behov som grundar sig på en aktuell kartläggning. Eleverna har inte heller varit delaktiga när planen utarbetades. Se även Skolverkets allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att området *Tillgång till likvärdig utbildning* är av mindre god kvalitet. Inspektionen visar att Tråsättraskolan till stora delar erbjuder utbildning i enlighet med författningarnas krav såsom bl.a. mottagande av elever och avgiftsfri undervisning, tillgång till studie- och yrkesorientering, nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler. Inom nedanstående område bedömer inspektörerna att kraven i gällande bestämmelser inte uppfylls.

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen ska ett visst antal timmar i timplanen anges för elevens val. Syftet med elevens val är att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen samt att eleven ska kunna göra sina egna val. Enligt elever och rektorn anordnar inte Tråsättraskolan elevens val enligt bestämmelserna vilket enligt inspektörernas bedömning måste åtgärdas.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,

- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Av inspektionen framgår att rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt och att personalen generellt sett har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen. Dock har skolans pedagogiska personal i alltför låg utsträckning utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Detta motiverar att området *Personalens utbildning och kompetensutveckling* sammantaget bedöms vara av mindre god kvalitet.

Inom nedanstående område bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns.

Personalens utbildning

Enligt skollagen ska en skola använda lärare som har en utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå. Officiell statistik från Skolverket visar att andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen i Tråsättraskolan var 75 procent läsåret 07/08. Jämfört med rikets kommunala skolor (85 %) är detta en låg andel, även jämfört med den genomsnittliga siffran för Österåkers kommunala skolor (80 %) är andelen låg. Enligt Skolverkets officiella statistik har 6 procent av Tråsättraskolans lärare specialpedagogisk högskoleexamen läsåret 07/08. Jämfört med kommunala skolor i Österåker (5%) är andelen något högre. Inspektionen visar dock att samtliga lärare med specialpedagogisk högskoleexamen tjänstgör i den kommunövergripande verksamheten och att skolans övriga elever inte har tillgång till lärare med denna kompetens. Några av skolans lärare kommer att i kommunens regi få kompetensutveckling riktad mot sådan tjänstgöring. Dock kan sådan kompetensutveckling, enligt inspektörernas bedömning, inte fullt ut ersätta en specialpedagogisk högskoleutbildning. Sammantaget bedömer inspektörerna att skolan bör vidta åtgärder så att alla elever får tillgång till lärare som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,

18 (20)

- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att området *Rektors ansvar* är av god kvalitet. Inspektionen visar att rektorn, som tillträdde sin tjänst i mars 2008, är förtrogen med den verksamhet han leder. Vidare framgår att rektorn påbörjat ett utvecklingsarbete bland annat kring kursplane- och bedömningsfrågor liksom att förtydliga skolans gemensamma och grundläggande rutiner. Detta till trots finns enligt inspektörerna vissa utvecklingsområden.

Inom nedanstående område bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns respektive att kraven gällande bestämmelser inte uppfylls.

Rektor som pedagogisk ledare

Enligt skollagen vilar det på rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Som pedagogisk ledare har rektorn, enligt läroplanen, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn uppger vid inspektörernas intervju att arbetet med att skapa fungerande arbetslag samt grundläggande rutiner och strukturer kring till exempel betyg och betygssättning är prioriterat under innevarande och kommande läsår. Mot bakgrund av att det finns brister eller behov av förbättringar när det gäller uppföljning och utvärdering av resultaten i alla ämnen, tydligare uppföljning och utvärdering av läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot, kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning bör rektorn enligt inspektörernas bedömning ta ansvar för det pedagogiska ledarskapet på skolan.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst ska uppnå efter det femte och nionde skolåret i samtliga ämnen. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till de nationella målen. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolenivå. Som tidigare nämnts företar Tråsättraskolan ingen utvärdering av kunskapsresultaten på en skolövergripande nivå. Inte heller analyseras kunskapsresultaten utifrån exempelvis skillnader mellan flickors och pojkars betygsresultat eller skillnader mellan ämnen. Syftet med en regelbunden utvärdering av kunskapsresultaten på denna övergripande nivå är att fokus riktas mot metodutveckling på skolenivå, dvs. skolans kvalitativa utveckling mot en bättre utbildning.

Enligt inspektörernas bedömning gör skolan inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella kursplanernas mål i årskurs 9 i samtliga ämnen. Det är rektorns ansvar att så sker.

Registerkontroll

Enligt lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg ska personer som blir erbjudna en anställning eller utför praktik inom de berörda verksamheterna visa ett utdrag ur Rikspolisstyrelsens belastningsregister innan de får anställning. Av inspektionen framgår att det saknas tydliga rutiner för registerkontroll på skolan vad gäller personal som ska anställas. Detta måste således åtgärdas.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måloppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måloppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Då det finns behov av förbättring både vad gäller skolans systematiska kvalitetsarbete och skolans kvalitetsredovisning bedömer inspektörerna att området *Kvalitetsarbete* är av mindre god kvalitet.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns respektive att kraven gällande bestämmelser inte uppfylls.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen behöver undervisningsmålen ständigt omprövas, resultaten följas upp och utvärderas och nya metoder prövas och utvecklas. En kvalitativ utveckling av skolan förutsätter att uppföljningar och utvärderingar kontinuerligt genomförs och systematiskt används genom att resultaten analyseras i förhållande till de nationella målen för utbildningen. Detta behöver ske på olika nivåer i skolans organisation. Träsättraskolans kvalitetsarbete är till stor del uppbyggt kring arbetslagens arbetsplaner där arbetslagets pedagogiska grundsyn finns dokumenterat liksom vilka framgångsfaktorer som laget prioriterar. Vidare finns skolans vision som tolkats och konkretiserats av arbetslagen. Former för uppföljning och utvärderingar går inte att utläsa ur arbetslagens planer. Resultat tas inte fram och analyseras på en

skolövergripande nivå vare sig vad gäller elevernas kunskapsresultat eller effekterna av värdegrundsarbetet. Vidare går det inte att utläsa i föreliggande arbetsplaner hur eventuella slutsatser från föregående års utvärderingar inverkar på årets arbete. De insatser som skolan gör på olika områden blir därför enligt inspektörerna svåra att följa upp och utvärdera. Mot denna bakgrund bedömer inspektörerna att skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, kommunalt driven förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen har till syfte att bidra till att utveckla skolans verksamhet i riktning mot de nationella målen och till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. I förordningen ställs krav på elevers och personals medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevers vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. Det ställs också krav på att uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan ska redovisas i kvalitetsredovisningen.

Träsättraskolans kvalitetsredovisning utgår i huvudsak från en undersökning av föräldrars, elevers och personals nöjdhet vad gäller exempelvis inflytande, kunskaper och färdigheter, normer och värden samt nöjd personal och personalhälsa. Redovisning och utvärdering av måluppfyllelsen i andra ämnen än svenska, engelska och matematik saknas. Uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan saknas. Elever har inte medverkat. Kvalitetsredovisningen pekar vidare ut utvecklingsområden för skolan vilket inte är samma sak som att redovisa åtgärder. En kvalitetsredovisning ska redovisa och bedöma skolans resultat i förhållande till nationella mål – nöjd personal och personalhälsa är dock områden som inte ryms inom de nationella målen. Inspektörerna ställer sig slutligen tveksamma till att skolan baserar så mycket av bedömningar av måluppfyllelse och grund för utvecklingsarbete på föräldrars, elevers och lärares nöjdhet i en enstaka enkät. Enkäten kan, enligt inspektörernas bedömning, endast utgöra en del av ett regelbundet och systematiskt uppföljningsarbete. Sammantaget bedömer inspektörerna att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav.

Stockholm 2008-10-21

Sigbritt Gålnander
Torbjörn Wintgren